

Силабус навчальної дисципліни
ХУДОЖНЄ ПРОЄКТУВАННЯ
АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

магістр

(назва освітнього ступеня)

191 «Архітектура та містобудування»

(назва спеціальності)

«Архітектура та містобудування»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Дизайну та реконструкції архітектурного середовища
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 486 (четвертий поверх). Телефон: (056) 756-93-37; внутрішній 3-37. design@pgasa.dp.ua moisieieva.natalia@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Харченко Катерина Сергіївна к.т.н., доц., Славінська Ольга Олександрівна доц
Контакти викладачів	kharchenko.kateryna@pdaba.edu.ua slavinska.olha@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A3
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTML https://pgasa.dp.ua_department >°

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Художнє проєктування архітектурного середовища» для студентів складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «магістр» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Предмет вивчення спеціального курсу направлений на ознайомлення та здобуття навичок та знань в сфері архітектурно-дизайнерського проєктування середовищних об'єктів; основних принципів та методів художнього проєктування; комплексного підходу до вирішення дизайну екстер'єрів, інтер'єрів та окремих об'єктів та елементів середовища.

Навчальна дисципліна «Художнє проєктування архітектурного середовища» націлена на формування у студентів професійної свідомості, виховання практичних навичок. Предметом вивчення наукової програми навчальної дисципліни є формування у студентів зв'язного уявлення про методи та підходи художнього проєктування архітектурного середовища для використання в області майбутньої архітектурної діяльності і виховання у них необхідних практичних умінь і навичок на комплексній міждисциплінарній основі; створення правильного уявлення про методичні, естетичні і функціональні можливості проєктування.

	Години	Кредити	Семестр
			I
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0	90
Аудиторні заняття, у т.ч.	30	1	30
лекції	30		16
лабораторні роботи			5

практичні заняття			14
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60
підготовка до аудиторних занять	30		30
підготовка до контрольних заходів			
виконання курсової роботи			
виконання індивідуальних завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30
Форма підсумкового контролю			залік

Метою викладання навчальної дисципліни “Художнє проектування архітектурного середовища” є поглиблення та систематизація знань з професійної підготовки студентів у галузі архітектурно-дизайнерського проектування.

Завдання вивчення дисципліни :

- Знайомство з сучасними концепціями розвитку художнього проектування архітектурного середовища та його проектування.
- Знайомство з загальними поняттями і визначеннями, що стосуються методології в цілому.
- Розкриття специфіки структури, організації та управління в архітектурно-художній діяльності.
- Отримання відомостей та набуття навичок у використанні нових методів та засобів архітектурно-дизайнерського проектування.
- Застосовування базових уявлень і знання методології художнього проектування аналізу конкретних проектних ситуацій.
- Знайомство студентів з особливостями творчих прийомів висунення авторського архітектурно-художнього задуму з урахуванням інтересів і вимог всіх що у проектному процесі сторін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати принципи та методи художнього проектування; комплекс вимог до художнього проектування (соціально-економічних, естетичних, функціональних, ергономічних); вплив матеріалів, конструкцій та технології їх виготовлення на форму об'єкту художнього проектування; особливості комплексного підходу до формоутворення композиції предметно-просторового середовища, роль в цьому меблів та обладнання; основи ергономічних принципів проектування.

вміти використовувати знання з принципів та методів художнього проектування в архітектурно-дизайнерському проектуванні середовищних об'єктів; комплексно підходити до вирішення дизайну екстер'єрів, інтер'єрів та окремих об'єктів та елементів середовища.

Пререквізити дисципліни – архітектурне проектування, архітектурні конструкції, сучасне архітектурне формоутворення.

Постреквізити дисципліни – архітектурне проектування громадських будівель, методологія проектування архітектурного середовища, інноваційні методи в архітектурно- містобудівній діяльності.

Компетентності і результати навчання відповідно до освітньо - професійної програми «Архітектура і містобудування» **СВО ПДАБА 191 мп-2022.**

Перелік компетентностей випускника

● **Інтегральна компетентність.**

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування, що передбачає проектну діяльність, міждисциплінарну

комунікацію, управлінську діяльність, дослідження та здійснення інновацій, що характеризується невизначеністю умов і вимог.

● **Спеціальні** (фахові, предметні) компетентності.

СК07. Здатність до проектного моделювання і дослідження концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури та містобудування.

СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування, відчуття синтезу ідей і форм.

● **Результати навчання**

РН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур, швидко адаптовуватись до нових умов проектування, вміння застосовувати уяву і пропонувати нововведення.

РН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

РН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. «Художнє проектування архітектурного середовища»					
Тема 1. Процес художнього (архітектурно-дизайнерського) проектування. «Архітектурне середовище» як форма просторового мистецтва.	6	2			4
Тема 2. Цілі архітектурно-середовищного проектування. Урахування комплексу соціально-економічних, функціональних, естетичних та ін. вимог в архітектурно-дизайнерському проектуванні	6	2			4
Тема 3. Обмежені архітектурні простори. Інтер'єрні середовищні об'єкти та системи.	6	2			4
Тема 4. Закономірності побудови та виявлення просторової композиції обмежених архітектурних просторів.	6	2			4
Тема 5. Обладнання і предметне наповнення як фактор формування середовищної композиції інтер'єрів .	6	2			4
Тема 6. Ергономічні принципи в архітектурно-дизайнерському проектуванні.	6	2			4
Тема 7. Вплив конструкції матеріалу та технології на форму об'єкту художнього проектування	6	2			4
Тема 8. Концептуальна ідея та тема в архітектурно-дизайнерському проектування. Індивідуалізація проектного образу	6	2			4

Разом за змістовим модулем 1	48	16			32
Змістовий модуль 2. «Художнє проектування архітектурного середовища»					
Тема 9. Методи виявлення просторової композиції інтер'єрів.	6	2			4
Тема 10. Розробка пропозиції обладнання і предметне наповнення, як фактор формування середовищної композиції інтер'єрів .	6	2			4
Тема 11. Послідовність комплексного врахування ергономічних вимог на стадіях художнього проектного процесу	6	2			4
Тема 12. Сучасні тенденції та пошук оптимальних просторово - антропометричних співвідношень	6	2			4
Тема 13. Урахування санітарно - гігієнічних характеристик середовища в художньому архітектурному проектуванні	6	2			4
Тема 14. Вплив світлового середовища на життєдіяльність людини в архітектурному об'єкті.	6	2			4
Тема 15. Вплив кольорового середовища на життєдіяльність людини в архітектурному об'єкті.	6	2			4
Разом за змістовим модулем 2	42	14			28
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
<p>1. Підготовка до аудиторних занять. Проробка розділів лекцій, які потребують поглиблення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекція № 6 «Урахування ергономічних вимог в архітектурно-дизайнерському проектуванні»; - лекція № 8 «Концептуальна ідея та тема в архітектурно-дизайнерському проектуванні. Індивідуалізація проектного образу». 	<p>1. Тімохін В. О. Основи дизайну архітектурного середовища: Навчальний посібник / В. О. Тімохін, Н. М. Шебек, Т. В. Малік. – К. : КНУБА, 2010. – 400 с.</p> <p>2. Mark Muckenheimer and Juliane Demel. Inspiration: Contemporary Design Methods in Architecture, 2012. – 274 p.</p>

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка складається із середньоарифметичної оцінки знань:

- Підсумкова оцінка творчої роботи складається із середньоарифметичної оцінки : клаузула №1, клаузула №2. Сумарна максимальна оцінка за виконання завдань творчої роботи – 100 балів
- **Підсумковий контроль успішності студента - залік.**
Залік містять два питання. Тривалість залику - 2 години. Сумарна максимальна оцінка за відповіді на два питання – 100 балів

Поточний контроль знань згідно змістовому модулю 1 :

Клаузура №1: Спираючись на знання студентів з лекційного курсу, композиції та архітектурного проектування запропонувати виконати концепт-ідею «селфі-рамки» (Selfie Frame) для міста Дніпро.(аркуш А3). На виконання роботи планується 2 академічних години. Для оцінки роботи використовується 100-бальна система.

Поточний контроль знань згідно змістовому модулю 2:

Клаузура №2: Проектування логотипу, фірмового стилю, або малої просторово-декоративної композиції в міському середовищі. Показати фірмові знаки, логотипи. Проаналізувати ідею та реалізацію, спираючись на знання студентів з лекц.курсу, композиції та архітектурного проектування, запропонувати зробити фірмовий знак..(аркуш А3). На виконання роботи планується 2 академічних години. Для оцінки роботи використовується 100-бальна система.

Оцінка кожного завдання проводиться з урахуванням наступних вимог:

Критерії оцінки виконання завдань творчої роботи : клаузула №1, клаузула №2

Кількість балів	Значення оцінки
90-100	Виконання клаузури характеризується повнотою та глибиною знань науково-практичних основ, чітким розумінням сучасних і перспективних проблем архітектурного проектування, відзначається оригінальністю архітектурного рішення, супроводжується достатньою кількістю чітких схем, малюнків, креслень архітектурних проєкцій з мінімальними помилками.
70-89	Виконання клаузури вище середнього стандарту, але виконання окремих схем та архітектурних креслень є недостатньо чіткими, в яких допущені деякі поширені помилки.
50-69	Виконання клаузури в цілому добре, супроводжується необхідною кількістю схем та креслень, але графічне виконання окремих проєкцій є нечіткими з помітними помилками.
30-49	Виконання клаузури пристойне, супроводжується графічним матеріалом, в кресленнях допущені значні помилки.

10-29	Виконання клаузури задовольняє мінімальним вимогам щодо представлення графічного матеріалу за завданням.
0-9	Виконання клаузури не виявляє практичних знань і основних положень архітектурного проектування з грубими графічними помилками та обов'язковим повторним курсом.

Оцінка відповідей здійснюється за допомогою 100-бальної системи з переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS. Оцінка кожної відповіді оцінюється в рівних співвідношеннях по 50 балів кожен.

Критерії оцінок на контрольні питання під час заліку

Кількість балів за відповідь на питання	Значення оцінки
50 – 45	Відповідь характеризується повнотою та глибиною знань науково-теоретичних основ, чітким розумінням положень основ дисципліни, супроводжується достатньою кількістю схем з мінімальними помилками.
45 – 40	Відповідь вище середнього стандарту, але формулювання окремих положень питання є недостатньо чіткими, в яких допущені деякі поширені помилки.
41 – 38	Відповідь в цілому хороша, супроводжується необхідною кількістю схем, але формулювання окремих положень є нечіткими з помітними помилками.
37 – 35	Відповідь пристойна, супроводжується графічним матеріалом, в формулюваннях допущені значні помилки.
34 – 30	Відповідь задовольняє мінімальним вимогам щодо формулювань теоретичних положень питання.
30 – 18	Відповідь не задовольняє мінімальним вимогам щодо формулювань теоретичних положень питання супроводження з можливістю повторного складання.
17 – 1	Відповідь не виявляє теоретичних знань і основних положень питання з грубими помилками та обов'язковим повторним курсом.

Критерій оцінки відвідування студентом аудиторних занять – мах. 5 балів

Кількість балів	Значення балів
5	Регулярне відвідування
4	Відвідування із незначними пропусками
3	Відвідування половини занять
2-1	Відвідування менше половини занять
0	Відсутність

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладачів та студентів: прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності при організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі у встановлений термін. Середовище на занятті є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається шляхом самостійного опрацювання студентами навчального матеріалу з теми пропущеного заняття. Перевірка проводиться шляхом усного опитування за темою пропущеного лекційного заняття.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідеї, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати (наукової, творчої) діяльності.

У випадку надзвичайної ситуації (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Божко Ю.Г. Основы архитектуры и комбинаторики формообразования. – Харьков, Вища школа, 1984.
2. Волкотруб И.Т. Основы комбинаторики в художественном конструировании. – Киев, Вища школа 1986г.
3. Даниленко В.Я. Дизайн / Підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320с.
4. Мироненко В.П. Эргономические принципы архитектурного проектирования: Монография. – Харьков: Основа, 1997. – 112 с.
5. Мироненко В.П. Архитектурная эргономика: учебник – К.: Нау-друк, 2009.
6. Мигаль С. П. Проектирование мебели: Навч. посібник. — Л.: Світ, 1999. — С. 11–22.

Допоміжна

1. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд. Навч. посібник. – Львів: Вид-во Нац. університету «Львівська політехніка», 2010.
  2. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту «Дизайн інтер'єру суспільно-культурного центру» (на прикладі клубної будівлі) для студентів ступеня бакалавр спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2021. 20 с.
- (Укладачі: Харченко К. С., Славінська О. О)

3. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту «Проектування об'єктів графічного дизайну» (на прикладі розробки серії плакатів) для студентів ступеня бакалавр спеціальності 022 «Дизайн». (Укладачі: Суворова Т. О., Харченко К. С., Слависнька О.О.)
4. Методичні вказівки до виконання макету інтер'єру для курсової роботи «Громадсько-суспільний простір в міському середовищі» з дисципліни «Архітектурне проектування» для студентів ступеня бакалавр спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». (Укладачі: Харченко К. С., Малиновська Т. С., Суворова Т. О., Слависнька О.О.)

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Наукові журнали Національного Авіаційного Університету.
Електронний ресурс. [<https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/ESU/issue/archive>]
2. City History, Culture, Society
Електронний ресурс. [<http://mics.org.ua/journal/index.php/mics/issue/archive>]
3. Список повнотекстових наукових фахових видань України.
Електронний ресурс. [<https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/ESU/issue/archive>]
4. Науково-практичний журнал "Право ,людина, довкілля".
Електронний ресурс. [<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/issue/archive>]
5. Теорії творчества. ". Електронний ресурс. [<https://eastt.ru/teorii-tvorchestva/>]
6. Wiggins, Glenn E. Methodology in architectural design. - Massachusetts Institute of Technology, Dept. of Architecture, 1989. <http://www.4dkino.com>
7. Віртуальний читальний зал бібліотеки ПДАБА / Кафедра Дизайну та реконструкції архітектурного середовища / Ергономіка в дизайне. Рунге Ф. В. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://surl.li/ewjlo>
8. Віртуальний читальний зал бібліотеки ПДАБА / Кафедра Дизайну та реконструкції архітектурного середовища / Тімохін В.О. Основи дизайну архітектурного середовища 2010р.pdf [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/ewjmc>

Розробник _____ (підпис) (Катерина ХАРЧЕНКО)

_____ (підпис) (Ольга СЛАВІНСЬКА)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) (Віктор ВОРОБІЙОВ))

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Дизайну та реконструкції архітектурного середовища
(назва ккафедри)

Протокол від « 27 » червня 2023 року № 13

Зав. кафедри _____ (підпис) (Катерина ХАРЧЕНКО)

